
Betreft: vergadering van Opinieronde 1
Datum: woensdag 12 december 2012
Tijd: 10.00 uur
Locatie: Statenzaal, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

---

Aanwezig zijn:

De heren R.P.G. Bosma (voorzitter), de dames M. Bax (PvdD), I. van Hooff (VVD), M. Jonker (VVD), G. van der Struijk-Oost (50Plus), M. Luyer (CDA), C.J. Schotman (CDA), de heren M.A. Rijsberman (D66), A. van der Avoird (PvdD), J.N. Simonse (SGP), J.E. Geersing (ChristenUnie), C.A. Jansen (PVV), G. Laagland (PVV), S. Miske (GroenLinks), P.T.J. Pels (PvdA), J. Luijendijk (PvdA), E.F. Plate (VVD), J. de Reus (VVD), H. van Vliet (VVD), A. Stuivenberg (SP) en F. van Staa (SP) en mevrouw I.M. Rozema (rondegriffier).

Ook aanwezig zijn:

gedeputeerden de heren A. Gijsberts en J.N. Appelman,
de heer prof. mr. R. Bekker, voorzitter Open planproces Natuur in Flevoland

Betreft: 'Open planproces Natuur'

De voorzitter opent de vergadering. De heer Bekker geeft een toelichting op het Open planproces Natuur in Flevoland. Daarna is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Bekker: er is geen vaste omschrijving van een Open planproces Natuur. Het wordt uitgevoerd met de nadruk op 'open'. Iedereen die betrokken wil zijn, kan dat ook zijn. Het proces moet leiden tot een plan, iets waarmee het politieke bestuur aan de slag kan.

Begonnen is met het doornemen van documenten, het voeren van informele gesprekken met betrokkenen en vervolgens het houden van gespreksessies. Daarna wordt een rapportage gemaakt. De verwachting is dat begin februari het rapport gereed is.

Een aantal zaken is opgevallen. Ten eerste is dat de dynamiek en het besef van maakbaarheid van het gebied. Vervolgens dat de oorspronkelijke plannen voor Flevoland anders zijn uitpakkt. Ten derde is, ten aanzien van Oostvaarderswold, het grote wantrouwen en cynisme van betrokkenen opmerkelijk. Ten slotte valt het grote aantal ideeën, initiatieven en kijkrichtingen voor de natuur op; dat maakt indruk. Opvallend is dat de afstand in de waardering een rol speelt. Toegespitst op Oostvaarderswold: hoe verder de afstand, hoe groter het aantal pleitbezorgers, hoe dichterbij, hoe groter de tegenstand.

In het vervolgtraject zal kritisch naar de gebruikte argumenten worden gekeken. Als buitenstaander kun je gemakkelijk door argumenten heen prikken. Dat geldt bijvoorbeeld voor de rol van de grote grazers en het aantal arbeidsplaatsen. Een kritische houding is er ook ten aanzien van de financiële haalbaarheid van het project. Aandacht zal er zijn voor wat gebeurt op rijksniveau, daar is nu onduidelijkheid over.

De SGP: moet er niet méér gekeken worden naar creatieve oplossingen voor investeringen in de natuur in Flevoland?

Het CDA: worden gesprekken gevoerd met gemeenten, om breder naar de natuur in Flevoland te kijken dan alleen Oostvaarderswold? Is er een gesprek met Rijkswaterstaat in verband met de natuurcompensatie A6? Is er meer te zeggen over het conceptrapport?

De ChristenUnie: de fractie bepleit meer te kijken naar andere delen van Flevoland, de nadruk ligt nu sterk op Almere, het versterken van het cultuurlandschap en het benutten van de mogelijkheden van het nieuwe landbouwbeleid.

GroenLinks: willen de betrokken partijen zich binden aan het eindadvies?

De PvdA: wat ligt er straks voor eindproduct, hoe moeten de Staten daarmee omgaan?

De VVD: wat is de beleidsgrondslag voor de nieuwe natuur waarnaar nu gezocht wordt? De criteria waarover wordt gesproken op bericht 3 bladzijde 3, zouden de kaders moeten zijn die de Staten hebben meegegeven. Wat is de uitkomst van de bijeenkomst met de experts? Wat is de denkrichting, wordt daarbij naar andere ontwikkeltaken binnen de provincie gekeken?

De PVV: een maakbare samenleving is een linkse utopie. Er wordt niet echt aan de kar getrokken; niet met alle partijen wordt gesproken, niet alle tegenstanders kunnen hun mening geven. Het onderzoek diskwalificeert zich. Besloten bijeenkomsten zijn niet transparant. Wordt hier een Oostvaarderswold 2 gerealiseerd?

De voorzitter: dit is duiden van een proces, het politieke debat volgt nog, het gaat hier om een vragenronde. Heeft de PVV vragen?

De SP: er zijn blijkbaar gevoeligheden. Waren deze er al of zijn deze ontstaan door dit proces?

D66: zijn er mogelijkheden om de politiek meer bij het proces te betrekken? Mevrouw Lodders, lid van de Tweede Kamer, heeft gesproken over het toch nog aanleggen van Oostvaarderswold. Wordt dit betrokken bij het proces?

50Plus: wordt ook gesproken met gebiedsbeheerders? In hoeve is er samenwerking met gemeenten?

De PvdD: moeten gesprekken opnieuw gevoerd worden, omdat er nog geen duidelijkheid was over het regeerakkoord? Is het een randvoorwaarde dat geen gronden met verlies mogen worden verkocht? Als er zoveel uitgesproken tegenstanders zijn, wordt er dan wel met de juiste personen gesproken?

De heer Bekker: de vraag over de beschikbaarheid van financiering wordt in de rapportage beantwoord. Als er geen geld is heeft dat consequenties, het rapport zal dan niet verwijzen naar een mogelijke mecenas. Inmiddels is er met alle gemeenten contact. Rijkswaterstaat staat op het lijstje. Compensatie is een onderdeel van het proces. Een uitgesproken beeld van het rapport is er nog niet.

Het CDA: van wie is het rapport?

De heer Bekker: het is een rapport van de opsteller. Het zal in concept worden voorgelegd aan betrokkenen om zoveel mogelijk draagvlak te krijgen. Minderheidsopvattingen kunnen er een plaats in krijgen. Het advies is geheel voor rekening van de opsteller.

De kijkrichting is complex en ingewikkeld, dat valt buiten dit overleg. Geprobeerd wordt de verschillende visies op natuur in het proces een plaats te geven.

Er is veel aandacht gegeven aan Almere, omdat deze plaats dominant is. Er komt in het vervolg meer aandacht voor de rest van de provincie.

Wat betreft de binding van het rapport, geprobeerd wordt de betrokken partijen te bewegen tot een uitspraak over de uitkomst.

De beleidsgrondslag voor de nieuwe natuur: het regeerakkoord is niet erg helder en ook niet negatief. Een bewindspersoon op dit onderwerp ontbreekt op dit moment.

In de expertsessie is gesproken over de criteria. De motie is belangrijk, maar het moet nog wel handen en voeten gegeven worden. Aan de hand van de criteria moeten varianten en alternatieven worden gewogen. Er was geen eensluidende uitkomst van de expertsessie; dat was ook niet de bedoeling, het was leerzaam. De opmerking over de maakbaarheid heeft betrekking op de ruimte, niet op de samenleving. Geprobeerd wordt zoveel mogelijk betrokkenen te horen, er zijn geen uitsluitingen. In deze fase geven besloten bijeenkomsten, daar is bewust voor gekozen, een betere kwaliteit.

De PVV: er zijn geen verslagen beschikbaar?

De heer Bekker: nee, uitgezonderd het verslag van de expertsessie en een gesprek met een groep boeren. Dit is een verslag dat tussen de betrokkenen wordt gedeeld.

De PVV: PS is opdrachtgever, dan moeten de Staten toch inzicht hebben?

De heer Bekker: na afloop van het proces komt een rapport beschikbaar.

Er is sprake van emoties, maar deze worden door het proces waarschijnlijk niet groter. Eerder is het omgekeerde het geval. Een gesprek kan als uitlaatklep werken. Maar het is bepaald niet zo dat het geen controversieel onderwerp is.

Wat betreft de inhoud, op dit moment is het proces belangrijker; de inhoud moet van anderen komen en dat komt nu op gang.

Met beheersorganisaties wordt gesproken.

Zekerheid of gesproken wordt met de juiste mensen en over de juiste argumenten is er niet. Wel het gevoel dat dit zo is; het tegenovergestelde wordt niet bewezen.

De voorzitter dankt de heer Bekker voor zijn aanwezigheid.

11.00 uur De heren Bekker en Appelmann verlaten de vergadering.

Betreft: 'Natuurakkoord RIJK-IPO'

De voorzitter: Welkom aan de heer Gijsberts die hier voor de eerste keer in zijn nieuwe functie is. Er volgt een presentatie van mevrouw Bos.

Mevrouw Bos geeft een presentatie over de stand van zaken met betrekking tot het Natuurakkoord.

Eerste termijn

De SGP: het spreekt de SGP aan dat de intentie van het Natuurakkoord is, dat de regie voor het landelijk gebied in handen komt van de provincie. De SGP staat achter het college, ook daar waar zij afwijkt van het advies van de commissie Jansen. De fractie wil geen compromis. De fractie wil inspraak hebben bij het opstellen van het beheersplan voor de Oostvaardersplassen. Het beheer in dit gebied moet anders.

GroenLinks: wat is de reden om het onderwerp nu te bespreken, er is nog geen kabinetsbeleid? Het Natuurakkoord is slecht voor de natuur, daar kun je niet mee instemmen. De decentralisatie gaat gepaard met forse bezuinigingen. Wat zijn de gevolgen voor de Flevolandse natuur en de beheersorganisaties? De ChristenUnie stemt in met de beslispunten. De fractie is het eens met de opmerking van de SGP over de Oostvaardersplassen.

Wat betreft de risicoanalyse. Wat blijft er over voor het Open planproces Natuur? Rekent de provincie zich niet rijk met 11 miljoen voor 117 hectare aangezien de agrarische waarde 80.000 euro is? Waar moet aan gedacht worden bij de creatieve en efficiënte financiering van het beheer? Hoe hard kun je de afdwingbaarheid van afspraken met het rijk maken, gezien de ervaringen in deze provincie? Er zit een open einde in: de restkosten zijn voor de provincie?

De PvdA: de status van het Natuurakkoord is onduidelijk. Gevraagd wordt in te stemmen met een bezuiniging en een heroriëntatie van het beleid. Dit is geen ideale situatie. Wat betekent dit voor het natuurbeheer en voor de middelen van het open planproces?

De SP: de fractie vindt dat er op rijksniveau veel onduidelijk is en dat het te vroeg is om in de Staten over de natuur in Flevoland te praten.

De VVD: de VVD is akkoord met de voorstellen van het college. Het verdient niet de schoonheidsprijs maar dit traject moet worden afgesloten. Het leidt tot een betere verdeling van de bevoegdheden. Er is twijfel of de evaluatie in 2016 tot een betere uitkomst leidt. Welk bedrag is nog beschikbaar voor de nieuwe natuur in Flevoland?

Het CDA: het Natuurakkoord geeft de associatie met een gatenkaas. Het leidt tot een tekort in Flevoland, wat wil het college daarmee doen? Er moet voldoende geld zijn voor de ontwikkelopgave.

D66: het Natuurakkoord is mosterd na de maaltijd. Er is slechts een ontwikkelopgave voor 23 ha terwijl de provincie werkt aan veel grotere oppervlakten. Dat geeft een ontevreden gevoel; maar er zit blijkbaar niet meer in. D66 steunt daarom het college. De fractie verwacht niet dat de evaluatie leidt tot een verruiming van het budget.

De PVV: Flevoland heeft niet ingestemd met het Natuurakkoord en dat is prima. Flevoland kan uitstekend haar eigen koers varen. Decentralisatie is een goede zaak, als het gedecentraliseerd wordt naar PS, indachtig de dubieuze rol van GS inzake Oostvaarderswold. Garandeert de gedeputeerde dat alle informatie bij PS terecht komt en geen besluiten worden genomen zonder medeweten en instemming van PS? Er hoeft geen geld meer te worden uitgegeven aan de EHS in Flevoland. Het geld kan worden besteed aan de bestaande natuur. Gaat de gedeputeerde het rijk hiervan op de hoogte brengen? Gaat de gedeputeerde het rijk meedelen dat de vermogenspositie van Flevoland investeren in nieuwe natuur niet mogelijk maakt? Wat wordt de insteek van de gedeputeerde voor nieuwe onderhandelingen met het rijk?

De PvdD: de minister-president heeft gezegd dat de oorspronkelijke EHS zal worden uitgevoerd. Dat betekent dat er een robuuste verbinding tussen de Oostvaardersplassen en Horsterwold moet komen. Punt a van het Statenvoorstel kan vervallen.

De fractie is het eens met het standpunt van het college over de beheersopgave. De gekozen oplossing om te bezuinigen door een subsidieplafond te stellen is voor de PvdD niet acceptabel. Zonder de bijbehorende middelen kunnen geen taken worden overgenomen. Waarom zijn het subsidieplafond en de evaluatie geen onderdeel van de overeenkomst? Is over de overeenkomst extern juridisch advies gevraagd? Hoe denkt GS de continuïteit van de goed werkende organisatie Landschapsbeheer Flevoland te waarborgen?

50Plus: veel vragen zijn inmiddels gesteld. De fractie kan zich grotendeels vinden in het standpunt van het college. De verdeling van de gelden over de provincies is oneerlijk. Daar ligt een taak voor de gedeputeerde.

Gedeputeerde Gijsberts: wat betreft de openbaarheid van stukken, wat openbaar kan, is openbaar. Waarom nu behandelen? Het is nuttig het onderwerp nu te behandelen omdat de gedeputeerde de opvattingen van de Staten wil vernemen.

Het college heeft het akkoord ondertekend omdat er taken naar de provincie komen en omdat ze er bij wil zitten om er uit te slepen wat er uit te slepen valt.

De SP: ook als de provincie er bij zit gaat ze de bietenbrug op.

Gedeputeerde Gijsberts: de uitdaging blijft.

De SP: natuurlijk, het college behartigt de belangen van de provincie, maar in deze zaak liggen de gevoelens anders.

Gedeputeerde Gijsberts: als de Oostvaardersplassen onder provinciale bevoegdheid komen zal naar het beheer worden gekeken, natuurlijk rekening houdend met de wettelijke kaders. In de beoordeling van de beheersovereenkomsten is de biodiversiteit en ook de bewaking daarvan van groot belang.

Moeten de natuurambities worden herzien? Blijf bij de werkelijkheid, weet wat je verplichtingen zijn en wat je nog kunt doen. Er ligt een grote verantwoordelijkheid om er met de beheersorganisaties uit te komen.

GroenLinks: wordt met minder geld hetzelfde bereikt?

Gedeputeerde Gijsberts: of dat mogelijk is moet blijken uit gesprekken die gevoerd gaan worden. Er is niet meer geld dan er is. Een aspect dat relevant is, is creatief beheer. Of er een oplossing komt staat niet vast, wel dat er een uitdaging is.

De mededeling van de premier dat EHS door gaat is onjuist; de staatssecretaris heeft dit meegedeeld.

GroenLinks: het staat op papier.

Gedeputeerde Gijsberts: de staatssecretaris heeft de mededeling van de premier weerlegd in een gesprek op 23 november.

De evaluatie in 2016 betekent niet dat tussentijds niets gedaan wordt.

Of juridisch advies is ingewonnen is de gedeputeerde niet bekend.

De VVD bepleit met een financieel overzicht te komen als het open planproces is afgerond. Dan kan eindelijk concreet worden gepraat over de ontwikkeling en het beheer van de natuur in Flevoland.

Gedeputeerde Gijsberts is het daarmee eens, de gegevens zullen er komen. Er wordt geen geld bijgelegd. Wel wordt geprobeerd elders financiën te verwerven.

De gedeputeerde is blij met de gemaakte opmerkingen; hij kan daar mee aan de slag.

Tweede termijn

D66: in andere provincies hebben GS met de Staten overlegd over de inbreng bij de commissie Janssen. De fractie wil in vergelijkbare situaties van te voren met GS van gedachten kunnen wisselen.

De gedeputeerde ondersteunt dit.

Het CDA is content met de reactie. De fractie stemt in met het voorstel.

De SP waardeert de verfrissende beantwoording van de gedeputeerde. Maar de fractie is niet overtuigd dat het opportuun is nu besluiten te nemen. Het is jammer dat er onderhandeld is zonder dat overleg gevoerd is met PS. Wat bedoelt de VVD met verlies nemen? 1,5 miljoen is veel geld.

De VVD: je kunt wel boos blijven, daar red je het niet mee. Je moet meedoen om te proberen tot een beter resultaat te komen.

De PVV is niet overtuigd dat de gedeputeerde het maximale er uit kan halen en stemt niet in met het stuk.

Verslag

Bladnummer
5

Gedeputeerde Gijsberts: geprobeerd wordt er zoveel mogelijk uit te halen. Zo zijn de uitkomsten van het Kunduzakkoord nog niet uitgewerkt. De PVV is te vroeg met haar oordeel, wacht eerst op het resultaat. Het is een verzoek geweest van het rijk om het Natuurakkoord zo af te handelen, dat is niet anders.

De voorzitter: het voorstel wordt als een bespreekstuk behandeld.

De voorzitter sluit de vergadering 12.20 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten gehouden op 16 januari 2013

de griffier,

de voorzitter,